

[Lis Møller.]

unge — man vil da være dum, hvis man flytter til noget, hvor man kommer til at betale det tredobbelte, hvis man kan nøjes med meget mindre. Dels vil det betyde, at de unge åndssvage venner sig til markedspriserne, hvad tingene virkelig koster, og at budgettere derefter. En pensionær, der tjener 650 kr. om ugen, kan godt betale mere end 92 kr. om ugen for kost, logi, varme, lys og rengøring.

Pensionater for åndssvage er en forholdsvis ny ting, og derfor forstår jeg også godt, at der har skullet en forsøgsperiode til, en overgangsperiode til, men mon ikke tiden nu er inde til at normalisere? Derfor mit spørgsmål til socialministeren. Jeg vil gerne understrege, at spørgsmålet er ikke udtryk for et ønske om at spare staten for udgifter. De penge, der spares, må kunne anvendes til oprettelse af flere pensionater eller på andre af åndssvageforsorgens områder, som trænger til forbedring.

Socialministeren (Bundvad): Reglerne om betaling for kost og logi på åndssvageforsorgens pensionater er fastsat i et cirkulære fra socialministeriet af 30. april 1965; det drejer sig om ophold under særforborg.

Efter disse bestemmelser skal personer, der har ophold under særforborg og har en arbejdsindtægt på over 325 kr. månedlig, betale for opholdet. Betalingen udgør halvdelen af den del af indtægten, der overstiger 325 kr. månedlig, men betalingen kan dog ikke overstige 400 kr. månedlig. I øvrigt er særforborg gratis for personer under 60 år.

Når de, der har indtægt ved personligt arbejde, skal betale, må det ses som et led i arbejdet for at normalisere disse menneskers tilværelse, som fru Lis Møller også omtalte. Når de bliver vænnet til at betale for deres ophold, er det et middel til at lære dem, hvordan de senere skal klare sig i samfundet.

Der gik mange overvejelser forud for fastsættelsen af de bestemmelser, vi har. De åndssvage har en meget forskellig indtjeningsevne, og det er derfor vanskeligt at fastsætte en bestemt betaling for et almindeligt pensionatsoophold. Da man lavede reglerne, havde man de bestemmelser for øje, som gælder inden for børne- og ungdomsforsorgen. De 325 kr., som de pågældende under alle omstændigheder skal have til rådighed

om måneden, skal dække udgiften til beklædning, til toiletsager, til befordring, til skat, til sygekasse, fagforening og lomme penge. Pensionatet yder kost og møbleret værelse, sengetøj og linned, desuden yder pensionatet gennem sin leder bistand og rådgivning til beboerne.

Når man har givet en regel om, at der skal betales halvdelen af det, der tjenes over 325 kr., dog højst de 400 kr., har man til sigtet at tilgodese hensynet til de meget varierende indtjeningsmuligheder. Beløbet på de 325 kr. er ganske vist fastsat på grundlag af pristallet i 1965, og det bør nok forhøjes. Det samme gælder beløbet på de 400 kr., som er fastsat efter samme pristal; også det bør forhøjes.

Bestyrelsen for statens åndssvageforsorg har ikke mødt nævneværdig kritik af den ordning, vi har, og man har indtryk af, at den har fungeret nogenlunde efter sin hensigt. I et enkelt pensionat i provinsen har man fundet, at prisen var for høj i forhold til den almindelige pensionatspris i byen. På den anden side har der været enkelte problemer i København, fordi pensionatsprisen måske var for lav og beboerne derfor fik et lidt for urealistisk indtryk af, hvad udgifterne ville være, når de senere flyttede fra pensionatet.

Betalingsreglerne har jo kun været i anvendelse i kort tid, som fru Lis Møller sagde, i ca. 2 år, og pensionatstanken er jo også ny i den form, men vi mener, at tiden er inde til, at der i åndssvageforsorgen indhentes reelle oplysninger om de erfaringer, man har for den nu forløbne periode, og jeg ved, at hovedkontoret er i færd med at indhente sådanne oplysninger.

Som nævnt synes det, som om man i Københavnsområdet i hvert fald for visse klienttypers vedkommende har for rimelige muligheder eller betalingsvilkår. F. eks. er det oplyst for mig, at i et bestemt pensionat tjener næsten alle beboerne tariffmæssig løn; de har således i dag en ugeløn på over 400 kr. For disse personer er det åbenbart, at de nævnte betalingsregler giver et forkert indtryk af levevilkårene uden for pensionaterne, og at man med tanke på den tilsigtede revalideringsproces ikke kan anse sådan en tilstand for hensigtsmæssig.

Vi må konstatere, at der er et klientel i åndssvageforsorgen, som er så erhvervs-